

tásunk nem lehet más, mint a megértés és a türelem, gúnynak, erőszaknak, pökhendi lekezelésnek itt nem lehet helye.

Kardos kutatása bizonyítja, hogy ahol az állami és társadalmi szervek megértéssel közelednek ezekhez a közösségekhez, ott a zárkózottság is oldódik. Persze látványos és gyors változásokra itt nem számíthatunk. De az a tény, hogy Bakonycserjén a hívők ma már hajlandóak a világiakkal közös munkabrigádokban dolgozni, a munkabrigád-megbeszéléseken részt venni, ékes bizonyosság a Kardos által is ajánlott türelmes, megértő módszer mellett. A szekta nem a mi társadalmunk produktuma, hanem az előző társadalmaktól kapott örökség. Be kell látnunk azt is, hogy napjaink nagy társadalmi átalakulása közben nemcsak a régi sebeket hordozzák az emberek, hanem újonnan sérültekkel is számolhatunk. Ismerjük a szektavallás hátterét, elfogultságát és vakbuzgó rajongását, társadalom- és kultúraellenességét, begombolkozását és primitívségét. S hogy mi mégsem ezekről a dolgokról beszélünk? Látnunk kell, hogy ezek a közösségek nem a társadalom ellenségei, hanem a korábbi társadalmak áldozatai. Továbbá: a mi társadalmunkban meg kell tűrni minden tisztességes szándékot és törekvést, minden olyan integrációt, melynek erőnye és haszna több, mint a mérge. S mivel e közösségek meggyőzése, átnevelése kevés reményű vállalkozás lenne, olyan életet kell inkább teremteni, amelyben a hívősors vállalásához vezető tragédiák ne alakulhassanak ki.

TÓTH SÁNDOR: ÖNARCKÉP